

Még állnak a benzincsempészet torz mementói

A romlás virágai a határnál

Tíz éve kezdődött, és három évig tartott Szegeden és környékén a benzincsempészet virágkora. A szomszédos Jugoszláviával szembeni nemzetközi embargó miatt ez idő alatt óriási mennyiségű üzemanyagot csempészték az erre szakosodott nepperek. A határ mentén akkor épült benzinkutak most kifosztva, lepusztulva emlékeztetnek ezekre az időkre, és nincs senki, aki megmondaná, meddig kell még nézünk az utak mentén a romokat.

Elhagyott benzinkút a tiszaszigeti határátkelő előtt háromszáz méterre. Kísértetkastély a modern időkben. A kutak kijelzőin még ott olvashatjuk a legutolsó tankolás adatait: 4 liter benzin – 328 forint. A 90-es évek közepén ennyi volt a magyar benzin. És égetően nagy szükségük volt rá a határ túloldalán lakóknak.

Égig érő fű, graffiti

Sok ember meggzagdodott abból, hogy – akár csak néhány hónapig is – „pörgött” a határ túloldalán fekvő Gyála és a magyar benzinkutak között. Ez a töltőállomás, meg az innen néhány száz méterre lévő másik kettő is óriási forgalmat bonyolított le. Most kifosztva, megszegyenülve emlékeztetnek a régi időkre.

A kút környékén és a repedezett betontömbök között parlagfű nő, a kiszolgált épület falai mállanak, ahol pedig még nem engedte el a vakolat a téglákat, graffitik jelzik: bárki szabadon garázdálkodhat. Galambok vetétk be ide magukat, csomókban gyűlő ürülekük jelzi, hogy az épület egykori gazdái arra sem méltatják a hajdan jól tejlő kutat, hogy néha rendbe tegyék a környékét. Az igazán nagy értékeket persze már elvitték: a földbe ástott benzintartály helyén most hatalmas gödör tátong. – Egy időben megpróbáltam ki-

Egy üzemem kívüli benzinkút Tiszaszigetnél

Fotó: Schmidt Andrea

nyomozni, hogy kik a tulajdonosok, de a hivatali útvesztők végében mindig egy felszámolóbiztos állt – magyarázza Tiszasziget polgármestere. *Bodó Imre* harcot hirdetett a település határában fekvő romok eltávolítására, mostanáig nem sok eredménnyel. – Egyszer megkeresett egy bank képviselője, mert a pénzintézet 200 milliót követelt az egyik benzinkút egykori tulajdonosától – meséli. – Nem tudtam nekik segíteni, mert köddé váltak a cégek, amelyek üzemeltették a kutakat.

Aki fantáziát lát benne

A Tiszasziget helységnévtábla előtt egy egykori Texaco-kút látványa csúfítja el a tájat. Ez az építmény különös módon nem a tiszaszigeti, hanem a szomszédos újszentiváni önkormányzathoz tartozik. Egykor egy szerb vállalkozó volt, de *Talpai János* polgármester elárulja, hogy az eladósdott cég tulajdonát néhány éve elárverezték, és egy helyi vállalko-

zó vette meg. A helyzet ettől nem sokat javult: mostanában különböző terményeket tárolnak a fedett rész alatt. Úgy is mondhatnánk, már csak az olajos magvak emlékeztetnek a kút eredeti funkciójára. Innen vezet az út Magyarország legmélyebb pontjához, ami a falutól néhány kilométerre található. Idegenforgalmi lehetőség, ám az út eleji félig benzinkút, félig depó alighanem elveszi a turisták kedvét a kirándulástól.

Röszke mellett viszont éppen most bontják az egyik használaton kívüli kutat. Persze elhagyottan álló töltőállomás itt is maradt, kettő.

A Vám- és Pénzügyőrség Dél-alföldi Regionális Parancsnokságán azt mondják, amennyiben visszaadták a cégek a jövődéki működési engedélyüket, nekik nincs követelnievalójuk a kutak tulajdonosain.

Ezek a kft.-k mind kérték az illetékes bányászati felügyeletről a működés szüneteltetését, így ki-

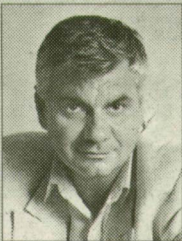
nyitották maguk előtt a törvényi kiskaput: nem kötelesek benzin-kütként üzemeltetni az egységeket, de le sem kell bontaniuk az építményt.

Konjunktúralovagok

Az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség igazgatója, *Kardos Sándor* szerint ők csak akkor kötelesek ellenőrizni a környezetvédelmi szempontokat, ha lakossági bejelentés érkezik, illetve, ha elbontanak egy benzinkutat. Akkor megvizsgálják az úgynevezett rekultivációs terv végrehajtását.

A helyiek úgy látják, nincs hatóság, amely kötelezhetné az egykori tulajdonosokat, hogy ezeket az épülettörzöket eltüntessék az utak mellől, vagy átalakítsák más célokra. Az egykori konjunktúralovagok pedig nem áldoznak a busás haszonból arra, hogy eltüntessék a romlás virágait.

SZINCSOK GYÖRGY

Parkosított lakásálmok

BÁTYI ZOLTÁN

Fanyalogni persze lehet. Ujjal mutogathatunk a repedező cserépre, megtalálhatjuk a salétromfoltot egy-egy ház sarkán. Azt is beírhatjuk a panaszzistába, hogy a szomszéd kuttyája hangosabban vakkant, mint azt szeretnénk. Ám ettől még a lakópark a magyar városokban élők többségének igenis vonzó álom.

Úgy tíz-tizenöt évvel ezelőtt, valljuk be őszintén, még fogalmunk sem nagyon volt arról, hogy mi rejtezik e fogalom mögött. Csupán a Nyugatról hazaérkezők élménybeszámolóiból hallhattuk ki, hogy mégsem a beton lakótelep a kéjek kéje, a komfortra vágyó ember álma. Aztán egyszer csak meglódultak a munkagépek, előbb a korábban sem a nyomorról elhíresült budai hegyekben, majd Pesten és vidéken is megkezdődtek a lakóparképítések.

Ahogy azt várhattuk, kicsit magyarosan. Sok parkból kispóroltak minden olyat, ami lakóparkká tesz egy ilyen házcsokrot. A nagyobb haszon érdekében az építési vállalkozók – tisztelet a kivételnek – minden beépíthető négyzetmétert be is építettek. A lakók sok parkban elmondhatják, hogy különösebb gond nélkül kifürkészik, vajon mit is főz a szomszéd házban élő vacsorára, no meg a beígért tenispályák, uszodák, kondicionáló- és fitnesztermek is el-elmaradtak a kivitelezések során. Ám a magyarországi lakópark-építkezések nyomán mégiscsak sokkal szebb, igényesebb, élhetőbb otthonok épültek, mint a panelszínű évtizedekben.

Különösen igaz ez Szegedre, ahol a lakóparkok felhúzásával a város legcsúnyább részeit tüntették el. Azon persze lehet vitázni, hogy egy sírkert megszerítése csak és kizárólag akkor lehetséges-e, ha bulldózerrel lökik fel a síremlékeket. De tény: míg Öreg-Rókus temetője korábban csak vandáloknak, bűnözőknek, alkoholistáknak, kábszereseknek kínált rendőrmentes békességet, addig ma már pasztellszínű házak magasodnak a holtak valaha szegényletes módon elhanyagolt birodalmában. Szétrombolt temető helyén épül majd a Deákváros névre keresztelt lakópark is, míg a Vadaspark lakóparkba születő gerkócók már el sem hiszik majd, milyen csúf laktanya falai magasodtak valaha a lakóházak helyén.

Mondjuk úgy: összességében csak kicsésmi lehet a lakóparképítő divatot. És persze reménykedni, hogy ha már ily cifra szépségű világ körvonalazódik az ország nem is egy pontján, egy másik program is sikerrel zárul. Mi másról is beszélhetnénk, mint a lakótelepekről. A megoldás már körvonalazódik, a panelszépítéshez állam is, önkormányzat is nyújt segítséget. Hogy aztán mondjuk Tarját, Makkosházát, netán Újrókust a nagy szépítkezés után mikor keresztelhetjük át lakótelepről lakóparkká? Ez már azon is múlik, a benne élők mikorra hiszik el: a betonházra, környezetére áldozott forintok még véletlenül sem számítanak kidobott pénznek. S persze pénzük is lesz, amit a támogatás mellé áldozni lehet.

Tízéves az emlékparki kht.

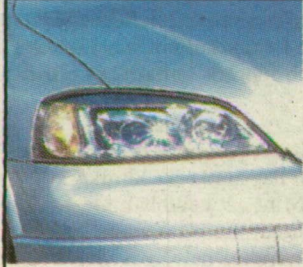
Ópusztaszeri örökség

Az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark Közhazsnú Társaság tízéves fennállását ünnepelte tegnap. Ebből az alkalomból az ÓNTE Kht. igazgatója, *Nagy László* számokkal írta le munkáját. Az emlékpark az elmúlt évtizedben 69 országból, valamint 2650 magyar településről 3,2 millió látogatót fogadott. Ezzel az ÓNTE a hazai kulturális turizmus egyik fellegvárává lett. Az ópusztaszeri 34 állandó kiállítás és a sok időszakos tárlat, valamint az egész emlékpark tevékenységének középpontjában a nemzeti

kulturális örökség, a honfoglalás és a földosztás tényszerű és legendás emlékeinek bemutatása áll. Tömegrendezvényekre is alkalmas a park: a népi hagyományokat bemutató programok (pünkösdkirály-választás, Vice-vevessző vágás, Gergely-járás, János-napi boráldás) mellett tartottak itt Katona-, polgárőr- és rendőrnapi, itt találkoztak a világ minden pontjáról érkezett reformátusok. A szabadidős programok tárháza is nagy: erdei tornapálya, séta- és tanösvény, horgásztó és szabadtéri főzőhely várja a kirándulókat.

Halálos baleset

Halálra gázolt egy 61 éves mórálhalmi férfit egy teherautó csütörtökön késő este a város központjában. Zákányszék felől Mórálhalm központja felé tartott a magyar rendszámú teherkocsi, amikor eléje lépett a sötét ruhát viselő gyalogos. A sofőr nem tudta elkerülni. A 61 éves ember olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. A rendőrség még vizsgálja a baleset körülményeit, így egyelőre nem tudták sem megerősíteni, sem cáfolni azt, hogy az áldozat fogyasztott-e alkoholt.

Opel. Jó ötletek – jobb autók.

MEGKÍVÁNTÁL?

Opel Astra Classic II. most

2 736 000 Ft

+

légkondi **290 000 Ft** **ingyen**

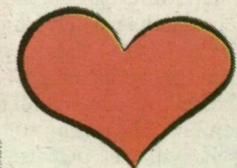
kp. zár **90 000 Ft** **ingyen**

állítható kormány **33 000 Ft** **ingyen**

állítható vezető ülés **11 100 Ft** **ingyen**

elektromos csomag **78 000 Ft** **ingyen**

+ téli gumiszett felnival **100 000 Ft** **ingyen**

TIÉD LESZEK!

**Csak 5 napod van
szeptember 26-30-ig!**

Fogyasztás: város 7,9/városon kívül 4,8/kombinált fogyasztás 6 l/100 km. Emissziós szint: 114 g/km.

Opel Alfa Autóház 6800 Hódmezővásárhely, Szántó Kovács J. utca 149/A., tel.: (62) 241-885, (62) 246-568, fax: (62) 242-939. info@alfautohaz.hu

A Szeged Biztonságpolitikai Központ szemináriuma

Ukrán vezetők Szegeden

Ma fejeződik be a Szeged Biztonságpolitikai Központ által rendezett háromnapos szeminárium, melynek célja a kelet-európai térség stabilizálásának és demokratikus átmenetének elősegítése.

Az ukrán politikai és katonai vezetők számára a Magyar Köztársaság Kormányával és a Genfi Biztonságpolitikai Központtal együttműködve rendezett konferenciára a Békepartnerség és együttműködés program keretében került sor, és abban kíván segíteni, hogy Ukrajna minél eredményesebben kapcsolódhasson az euroatlanti integrációhoz, amelynek révén az országon belül is felgyorsulhatnak a reformok és javulhat a belpolitikai stabilitás, emellett pedig az ország az európai együttműködés egyik fontos tényezőjévé válik.

Négyszázmillió beruházás Deszken – Tehenenként két literrel több lesz a tej

Számítógép vezérli az istállót

Az uniós szabályoknak megfelelő szarvasmarha-istállót épített négyszázmillió forintból a deszki Agronómia Kft. A modernizációnak köszönhetően az állatok napi tejtermelése várhatóan két literrel nő.

Közel négyszázmillió forintból modernizálta szarvasmarhatelepét a deszki Agronómia Kft. A 2004 szeptemberében indult beruházás során ez év nyarára olyan istállót hozott létre az osztrák tulajdonú cég, mely megfelel az uniós környezetvédelmi és állat-egészségügyi normáknak.

– A négyezer-hétszáz négyzetméteres istállóban 480 tejlő szarvasmarhát tudunk elhelyezni – magyarázza *Döme Lajos*. A cég ügyvezetője az újításokat sorolta: a trágyaelvezetés automatikus, így az állatokat folyamatosan tisztán tudják tartani. A trágyát zárt rendszerben tárolják és szállítják el, a szag ezért kevésbé zavarja a környéken lakókat.

Az istállónak csak végfala van, oldalfal helyett függönyrendszert építettek ki, melyet számítógéprendszer vezérel. Szenzorai érzékelik az esőt, a szelet és a hőmérsékletet, ennek megfelelően zárják vagy nyitják a függönyt. Az épületen belül klímarendszer működik, mely nyáron 6–8 fokot tud hűteni a levegő hőmérsékletén.

Egy-egy állatra az új istállóban 9-10 négyzetméter jut, a zsúfoltság így a régi épületekben is – ahol most a borjak, üszök élnek – elkerülhető. A szarvasmarhák jobb közérzetét szolgálja az is, hogy az épületen belül nincsenek elválasztva egymástól.

A fele részben Sapard-támogatással létrehozott modernizációra nem csak az uniós szabályok miatt volt szükség. Az újítások ha-

marosan a termelésen is érzékelhető lesznek: a több levegőnek, a nyári hőstressz leküzdésének köszönhetően ugyanis egy-egy tehén naponta várhatóan két literrel több tejet ad majd.

A telepen összesen 900-1000 állatot tartanak. A cég a tervek szerint néhány éven belül többi istállóját is modernizálja.

G. ZS.

Az állatok komfortérzete jobb, a tejük több

Fotó: Karnok Csaba